

Artuma

2020-ųjų balandis
specialusis numeris

Paveskite
Jam visus
rūpesčius

„Atėjus vakarui“ (Mk 4, 35) – taip prasideda Evangelija, kurios ką tik klausėmės. Atrodo, kad jau ištisas savaitės tęsiasi vakaras. Tirštos sutemos dengia mūsų aikštes, gatves ir miestus; jos užvaldė mūsų gyvenimą ir visa pripildė spengiančios tylos ir slegiančios tuštumos, kuri viską stingdo: jaučiame ją ore, matome žmonių gestuose ir žvilgsniuose. Esame išsigandę ir sumišę. Kaip mokinius Evangelijoje, ir mus staiga užklupo nelaukta šelstanti audra. Supratome, kad visi plaukiame viena valtimi, esame pažeidžiami ir sutrikę, tačiau tuo pat metu – svarbūs ir reikalingi, visi turime irkluoti kartu, vieni kitus guosti. Visi esame šioje valtyje. Kaip anie mokiniai, kurie išsigandę vienu balsu šaukė: „Žūvame“ (Mk 4, 38), taip ir mes supratome, kad negalime kiekvienas eiti kas sau, bet turime eiti visi kartu.

Nesunku save atpažinti šiame pasakojime, bet sunku suprasti Jėzaus laikyseną. Kai mokiniai išsigandę puola į neviltį, Jis tuo metu yra skęstančios valtys gale. Ir ką gi Jis daro? Nepaisydamas visų šurmulio Jis ramiai sau miega, visiškai pasitikėdamas Tėvu. Tai, beje, vienintelis kartas, kai Evangelija kalba apie miegantį Jėzų. Kai pažadintas Jis nuramina vėją ir vandenį, kreipiasi į mokinius su priekaišto gaida balse: „Kodėl jūs bijote? Argi jums tebestinga tikėjimo?!“ (Mk 4, 40). Pabandykime tai suprasti. Kas gi yra ta tikėjimo stoka, taip labai nesuderinama su Jėzaus pasitikėjimu? Mokiniai nebuvo liovęsi Juo tikėti, nes Jo šaukėsi. Pažvelkim, kaip jie šaukėsi: „Mokytojau, tau nerūpi, kad mes žūvame?“ (Mk 4, 38). „Nerūpi“. Jie mano, kad Jėzus jais nesirūpina, kad jie Jam nesvarbūs. Taip pat mums, mūsų šeimose skauda, kai girdime sakant: „Kodėl gi tau nerūpi?“ Šis sakinytis žeidžia ir kelia audras. Jis tikriausiai sukrėtė ir Jėzų. Nes juk niekas kitas taip mumis nesirūpina, kaip Jėzus. Ir iš tiesų, kai pasitikėjimą prarandantys mokiniai ėmė šauktis pagalbos, Jis juos išgelbėjo.

Audra nuplėšia kaukę, atidengia mūsų pažeidžiamumą, apnuogina mūsų netikrą ir paviršutinišką saugumą, su kuriuo kūrėme savo planus, projektus, santykius ir prioritetus. Parodo, kaip buvome užmigę ir palikę tai, kas mus maitina, palaiko, kas duoda jėgų mūsų gyvenimui ir mūsų bendruomenei. Audra iškelia į dienos šviesą visas mūsų pastangas paslėpti ir užmiršti tai, kas maitino mūsų tautų sielą, bandymus save nuskausminti tariamai išganingais būdais, nenorą grįžti prie savo šaknų ir semtis protėvių išminties – o tai iš mūsų atėmė atsparumą, reikalingą, kad išvertume negandas.

Audroje nukrito grimas, stereotipai, kuriais dangstėme savąjį „ego“, baimindamiesi dėl savo įvaizdžio. Dar kartą buvo atidengta ta palaiminta mūsų visų priklausomybė, nuo kurios neįmanoma pabėgti, – mūsų kaip brolių ir seserų savitarpio priklausomybė.

Mylimi Artumos skaitytojai, bendradarbiai, palaikytojai, platintojai, rėmėjai, užtarėjai, tiesiog – bičuliai ir artimieji,

rašau Jums šį laišką tą dieną, kai turėjo išeiti eilinis, 363-iasis, Artumos numeris, tačiau nepasirodė... Ir nors šiandien balandžio 1-oji – tai visai ne pokštas. Manding, jeigu kas ir pokštauja šįsyk – tai tik Dievas (arba Gamta – kaip kam mieliau skamba), nes tokio savotiško pokšto mes, žmonės, tikrai nepajėgtume iškrėsti – kad ir kokie stiprūs ir galingi, gudrūs ir klatingi, šventi ir išmintingi būtume – tatau nei mūsų jėgoms, nei vaizduotei įmanoma, kad kažkokia visiškai menka, beveik nematoma realybė imtų taip staiga ir vos per kelias dienas sukrėstų, užkrėstų, perkeistų, sustabdytų pasaulį – to jokie grasinimai ir maldavimai nepajėgė... O ėmė ir nutiko, ir ne kažkada, pasaulio pabaigoje, bet dabar! Ne vienas suklusom: o gal tai jau – TAI?! Ar gali būti geresnis klausimas mūsų gavėniai, ypač – Velykų Tridienio akivaizdoje! Turbūt niekas taikliau neįvardijo ir nepastiprino, kaip šie popiežiaus Pranciškaus žodžiai pasauliui kovo 27-ąją.

Lietuvoje, pripažinkim, bent jau iki šiandien – esame gana palaiminti: tikrai dar gana nedaug pernelyg sunkių ar tragiškų situacijų, o sykiu matome daugybę nuostabaus susitelkimo, rūpesčio, dalijimosi, atsivėrimo pavyzdžių! Žinoma, meldžiamės ir palaikome tuos, kuriuos šios negandos jau spėjo paliesti tiesiogiai. Turbūt dar visko bus, ir tai bus puikios >

Šiuos drąsinančius žodžius popiežius Pranciškus kovo 27-sios vakarą tarė tuščioje Šv. Petro aikštėje, kur maldoje pavedė Dievui visus žmones ir pasaulį bei suteikė ypatingą palaiminimą – Urbi et orbi (lot. „Miestui ir pasauliui“).

progos pamatyti – kas yra kas, kokie iš tiesų esam, o ne ką kalbam ar kaip atrodom. Ir tai juk tobula sąžinės peržvalga, akistata su savimi, su artimu ir su Dievu įžengiant į didžiausią slėpinį – Meilės pergalę prieš mirtį – Prisikėlimą! Ir tas neregėtas mums eucharistinis pasninkas, besitęsiantis net per Velykas ir dar nežinia kiek po jų – ar tai ne dar vienas Viešpaties ženklas – priminimas mums: sakramentai yra tik priemonė, o tikslas – Gyvenimas, bendrystė su Dievu ir Jo žmonėmis!

Na, o kaip *Artuma* gyvens toliau, sakysite? Taip, tiksliai nežinome ir patys, bet visiškai pasitikime Dievu bei Jumis, mūsų artimieji! Kol visuotiniai virusai dar neužkrėtė interneto, bandome elektroniniais keliais pasiekti Jus, pasiūlyti šioms ypatingo pasninko dienoms dvasinio maisto iš mūsų „aukso fondų“ bei naujaujų tekstų; o popierinį žurnalą esame numatę išleisti dvigubą, gegužės pradžioje.

Ačiū Jums, kad esate drauge – Dievo ir žmonių artumoje – tokioj ypatingoj ir kaip niekad anksčiau reikalingoj!

Su Jumis, Darius Chmieliauskas

> *Kodėl jūs bijote? Argi jums tebestinga tikėjimo?!* Viešpatie, Tavo žodis šį vakarą skirtas mums visiems. Šiame pasaulyje, kurį Tu myli labiau nei mes, visu greičiu skubėjome pirmyn, jausdamiesi galingi ir visagaliai. Trokšdami naudos, leidome, kad mus pavergtų daiktai ir svaigintų greitis. Nekreipėme dėmesio į Tavo išpėjimus, nesustojome, matydami karus ir pasaulinio masto neteisingumą, neklausėme vargstančiųjų ir sunkiai sergančios mūsų planetos šauksmo. Bebaimiai skverbėmės pirmyn, manydami, kad sergančiame pasaulyje išliksime sveiki. Dabar, plaukdami audringa jūra, maldaujame Tave: „Pabuski, Viešpatie!“

Kodėl jūs bijote? Argi jums tebestinga tikėjimo?! Tu, Viešpatie, mūsų prašai, kad tikėtume. Ne tik prašai tikėti, kad Tu esi, bet ir prašai, kad pas Tave ateitume ir Tavimi pasitikėtume. Gavėnioje skamba Tavo karštas raginimas: „Atsiverskite“, „Grįžkite pas mane visa savo širdimi“ (Jl 2, 12). Tu nori, kad šis išbandymų metas mums būtų pasirinkimo metas. Tai ne Tavo teismo, bet mūsų pasirinkimo me-

tas – metas rinktis tarp to, kas svarbu ir kas praeina, atskirti tai, kas būtina ir kas ne. Tai metas nustatyti kursą į Tave, Viešpatie, ir į kitus žmones. Matome daugybę pavyzdinių bendrakeleivių, kurie, nors ir baimės slegiami, reagavo aukodami savo gyvybes. Šventosios Dvasios jėga veikia per drąsų ir dosnų pasiaukojimą. Šventosios Dvasios gyvybė atperka ir padaro vertingas mūsų gyvybes, parodo, kaip jos yra susijusios su kitais žmonėmis ir priklausomos nuo paprastų žmonių, dažnai nežinomų, neminimų laikraščių ir žurnalų antraštėse. Jie nepatenka į naujaujų šou sceną, tačiau, be jokios abejonės, lemtingus mūsų istorijos puslapius rašo jie: gydytojai, slaugės ir slaugai, maisto parduotuvių darbuotojai, sergančiųjų prižiūrėtojai, transporto darbuotojai, policininkai, savanoriai, kunigai, vienuolės ir daugybė kitų, supratusių, kad niekas negali išsigelbėti vien savo jėgomis.

Matydami žmonių kančią, kuri yra tikros mūsų tautų pažangos matas, iš naujo atrandame ir suprantame Jėzaus kunigiškosios maldos prasmę: „Kad visi būtų viena“ (Jn 17, 21). Kiek daug žmonių nesėdami panikos savo kantrių ir atsakingu darbu mus moko vilties. Kiek tėvų, motinų, senelių, mokytojų mažais kasdieniais gestais padeda vaikams iškėsti dabartinę krizę, priderinti prie reikalavimų kai kuriuos įpročius, drąsina nenuleisti akių ir moko maldos. Kiek žmonių meldžiasi, padeda kitiems ir aukojasi visų labui. Malda ir tylus tarnavimas yra mūsų galingi ginklai.

Kodėl jūs bijote? Argi jums tebestinga tikėjimo?! Tikėjimo pradžia – tai suprasti, kad mums reikia išgelbėjimo. Nesame visiškai savarankiški, jei esame vieni – skęstame. Mums reikia Viešpaties, kaip senų laikų jūreiviams reikėjo žvaigždžių. Pasikvieskime Jėzų į savo gyvenimo valtis. Sudėkime Jam po kojų savo baimes, kad Jis jas sunaikintų. Ir mes, kaip tie mokiniai, buvę valtyje, suprasime, kad su Juo nenuskėsime. Tokia yra Dievo galia: ji pakreipia į gera visa, kas mums nutinka, net ir blogus dalykus. Jis nuramina mūsų audras – su Dievu gyvybė niekada nemiršta.

Viešpats kreipiasi į mus, išiktus audros, ir ragina pabusti, imtis solidarumo, gyventi tvirta viltimi, kuri mus palaiko ir

suteikia prasmę šiomis valandomis, kai atrodo, kad viskas aplinkui skęsta. Viešpats mus žadina, kad mes pažadintume ir atgaivintume savo velykinį tikėjimą. Turime inkarą – Jo kryžius mus išgelbėjo. Turime vairą – Jo kryžiumi esame atpirkti. Turime viltį – Jo kryžius mus pagydė ir apkabino, kad niekas mūsų neatskirtų nuo Jo gelbėjančios meilės. Gyvendami atskirti nuo kitų, negalėdami su kitais susitikti ir pasidalyti jausmais, stokodami daugybės dalykų, dar kartą įsiklausykime į gelbstinčią žinią: Jis prisikėlė ir gyvena su mumis. Viešpats nuo kryžiaus mus prašo atrasti mūsų laukiantį gyvenimą, žiūrėti į tuos, kurie mūsų šaukiasi, atpažinti, stiprinti ir dauginti malonę, kuri yra mumyse. Negesinkime nusilpusios ugnelės (plg. Iz 42, 3). Leiskime, kad ji suliepsnotų viltimi.

Apkabinti kryžių reiškia turėti drąsos stoti akistaton su visais dabartinio meto prieštaravimais, užmiršti troškimą būti visagaliais ir visko daug turėti, suteikti daugiau vietos Šventosios Dvasios skatintamam kūrybingumui. Tai reiškia turėti drąsos atverti naujas erdves, kuriose visi jaustųsi laukiami, kurti naują svetingumą, brolybę ir solidarumą. Buvome išgelbėti Jo kryžiumi, kad priimtume viltį ir leistume, jog ji palaikytų mūsų pastangas, tiestų naujus kelius, kad galėtume vis labiau rūpintis savo ir kitų gerove. Apkabinti Viešpatį, kad apkabintume viltį, – štai kur tikėjimo jėga, kuri išvaduoja iš baimės ir apdovanoja viltimi.

Kodėl jūs bijote? Argi jums tebestinga tikėjimo?! Brangieji broliai ir seserys, iš šios vietos, bylojančios apie tvirtą kaip uola Petro tikėjimą, trokštu jus visus patikėti Viešpačiui ir prašyti jums Švenčiausios Mergelės, Dievo tautos Sveikatos ir per audringą jūrą vedančios Žvaigždės, užtarimo. Iš šios vietos, kurią juosia Romos miestą ir pasaulį apkabinanti kolonada, tepasiekia jus kaip guodžiantis apkabinimas Dievo palaiminimas. Viešpatie, laimink pasaulį, suteik sveikatą kūnams ir paguodą širdims. Tu mus prašai nebijoti, tačiau mūsų tikėjimas silpnas ir mes išsigandę. Nepalik mūsų, Viešpatie, vėnų audroje. Vėl mums sakyk: „Jūs nebijokite!“ O mes, kartu su Petru, pavesime Tau visus savo rūpesčius, nes Tu mumis rūpiniesi (plg. 1 Pt 5, 7).

Roberto Dackaus / LR Prezidentūros nuotrauka

Pranciškaus malda apie mūsų Didįjį tridienį

Visos popiežiaus Pranciškaus kalbos jam lankantis Lietuvoje buvo aptartos 2019 metų *Artumos* puslapiuose, o kardinolas Sigitas Tamkevičius atsiliepė (rugsėjo numeryje, p. 12) į jo skausmingą reakciją lankantis buvusiam KGB kalėjime. Taip, tai buvo mūsų Didžiojo penktadienio istorinis liudijimas. Tačiau kai kas paskutinėje popiežiaus kalboje liko neatskleista. Jis kalbėjo apie mūsų tautos istorinį Didįjį tridienį. Tad išgirdus, kodėl Pranciškus vis kviečia mus įsižiūrėti į dabartį, svarbu aptarti ir Didžiojo šeštadienio prasmę, nes be jo neišaušta Prisikėlimo rytas.

Baigdamas savo apsilankymą Lietuvoje, Šventasis Tėvas, sustojęs prie paminklo okupacijų ir laisvės kovų aukoms atminti, pasakė paskutinę kalbą. Tai buvo malda. Malda, kurios pirmieji žodžiai – tai Kristaus šauksmas Tėvui Didžiojo penktadienio kančioje: „Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?!“ (Mt 27, 46).

Toks šauksmas yra ir mūsų istorijos baisiausių akimirkų patirtis, kai buvo išgyvenama žiaurumo ir smurto kančia. Ši patirtis yra taip giliai įsismelkusi, kad atrodo, jog mes ir sustojame ties Didžiuoju penktadieniu. Per jį gavėnia, apmąstant Kristaus kančią ir einant Kryžiaus kelią, pasiekia viršūnę. Tabernakuliuose atsiveria tuštuma. O kas toliau, kai iki Velykų lieka tyla?.. Didysis šeštadienis tarsi tuščias, nes jo turinys ir prasmė daug kam yra neaiški. Todėl jo laikas skiriamas namų ruošai ir valgiams gaminti, nes laukia šventės, kai sėsime prie vaišių stalo.

Ar taip ir peršokam nuo Didžiojo penktadienio kančios prie Velykų ryto?

Popiežius kviečia išlikti ne šiaip laukiantiems, bet ir budintiems. Kas yra Didžiojo šeštadienio tyla mūsų gyvenime, kai Kristus nužengia į pragarus iš jų išvesti Adomo ir Ievos bei visų kitų, tūnančių Šeolo tamsoje? Tai laikas

ir mums atverti savo vidinių baimių, skausmų ir nevilties užkaborių duris, kurioms mes patys raktų neturime. Tai laikas, kai Kristus nusileidžia į mažus bei didelius mūsų gyvenimo pragarus, kad ir mus iš ten išvestų ir prisikeldamas drauge prikeltų. Likti tądien rimtyje ir maldoje – tai šauktis Viešpaties, kad Jis, pasak popiežiaus, *išlaisvintų iš dvasinės ligos, kuria, kaip tauta, esame nuolat gondomi: užmiršti savo tėvus ir tai, kiek jie yra išgyvenę ir kentėję.*

Gal išties norėtusi visa tai užmiršti, neperėjus skausmingo nusileidimo į tamsą – šeimose neišsipasakojus, neapverkus, neapgailėjus, neatleidus sau ir ypač tiems, kurie tas kančias sukėlė? Tuomet visi tylėjo, nes baimė buvo užgniauzusi, ir smurto bei kančios patirtis neišsakomai kaupėsi, kol persidavė vaikams, pasireikšdama ir jų nepasitikėjimu, įtarumu, priešišku ar apatija, dar ir šiandien mus kaustančiais.

Jei visa tai lieka užspausta, jei užsimame vien kasdieniais rūpesčiais, nes pavargome nuo visokių lozungų ir kvietimų, šitaip praleistas Didysis šeštadienis neatvers Prisikėlimui. Kas iš to, jog vis dažniau girdime, kad metas užversti tą istorijos puslapį. Kaip jį realiai užversti, kai viešojoje erdvėje tvyrantis nepasitikėjimas ir didėjantis susiskaldymas lydi

mus kasdien? Ar tikrai jį užversime, jei jaunoji karta nebenori to girdėti, nes nesupranta ir todėl panyra į šiandienos rūpesčius dėl ateities, nesuvokdama, kad istorijos pamokas reikia išmokti? Jau trisdešimt metų keliamume į Pažadėtąją žemę, bet vis negyvename joje. Gal dar bent dešimtmetį teks klaidžioti, kol asmeniniai siekiai atsigręš į bendrąjį gerį.

Tik išgyvenę Kristaus ir mūsų tėvų gyvenimo šauksmą bei jį lydinčios tylos svorį, *mes galime atrasti drąsos ryžtingai įsipareigoti dabarčiai ir ateičiai, kad tas šauksmas būtų paskata neprisitaikyti prie supaprastintų šio laiko mados šūkių ir bet kokių bandymų sumenkinti ir atimti iš asmens orumą, kuriuo Tu jį esi aprenęs.*

Tegul Didysis šeštadienis sustabdo mus nuo prisitaikymo prie tokios kasdienybės, kai leidžiamės būti išnaudojami, kai teisinamės, jog „prieš vėją nepapūsi“, kai praeiname pro kito skausmą ir užsidarome namų duris; kai politizuojame tikėjimą ir neskiriame galestingumo nuo tolerancijos. Tik perėję šią susivokimo rimtį ir įsileidę į savo tamsą Viešpaties kvietimą keltis, galėsime tapti *veiklios atminties žeme, kuri atnaujina įsipareigojimą kovai prieš bet kokią neteisybę.* Galėsime tapti tauta ir nacija, *skatinanti kūrybinius siekius apginti visų žmonių, ypač bejėgių ir pažeidžiamųjų, teises, nes patys esame patyrę bejėgiškumą praradus šias teises.* Gal tuomet priimsime Pranciškaus kvietimą *būti sutaukinimo ir skirtingumų suderinimo pavyzdžiu kitiems.*

Viešpatie, te Lietuva būna vilties švyturium, pakildama iš vidinių ūkanų ir atsiverdama tikrajam Prisikėlimo ryto džiaugsmui.

Irena Eglė LAUMENSKAITĖ

Šypsenos be raukšlių

* Pasakyčiau pokštą apie virusą, bet nenoriu, kad jis labai paplistų.

* Kuo daugiau valgai, tuo daugiau norisi. Kuo daugiau miegi, tuo daugiau norisi. Kuo daugiau dirbi, tuo daugiau... Ne, šitas neveikia.

* Paskambino ateinanti namų tvarkytoja, sakė, dirbs iš savo namų, – telefonu man sakys, ką turiu daryti.

* Atėjo laikai, kai žmogaus skleidžiamas spirito kvapas kelia pasitikėjimą ir pagarbą.

* Pernai buvau tinginys ir lodorius, o dabar – labai atsakingas pilietis!

* Užsidarė grožio salonai – atsistatys gamykliniai nustatymai.

* Visi, kas dar nesu situokę, nepraleiskite šanso. Vestuvės be svečių – tik šiais metais!

* Vakarais, pažūrėję žinias, įsijunkite kokią nors siaubo filmą, kad bent šiek tiek nusiramintumėte prieš miegą.

Artuma

2020 balandis / specialusis numeris

(ISSN 1392-382X)

Eina nuo 1989 metų spalio.

Steigėjas – Lietuvos Caritas,

leidėjas – VšĮ Caritas leidykla „Artuma“

Papilio g. 5, II a., LT-44275 Kaunas;

tel. (8 37) 20 96 83; 8 677 60970,

redakcija@artuma.lt

Įmonės kodas 134460120,

a. s. LT097300010002264553

mus rasite: www.artuma.lt

ir facebooke, instagram, youtube

Beje, jei kas pajusit įkvėpimą ir turėsit galimybę – galite Artumą paremti ir finansiškai, nes mūsų ateitis dabar itin miglota, kaip turbūt ir jūsų.

Namų Bažnyčia, arba Liturgija ir koronavirusas

Kun. Artūras KAZLAUSKAS

Palaimintos naujosios technologijos, leidžiančios būti ten, kur būti negalima! Vis matau Pranciškų Romos Corso gatvę žengiantį prie šv. Marcelijaus kryžiaus, XVI a. stebuklingai išgelbėjusio Romą nuo maro. Regiu popiežių, lietui prausiant Romą, kopiantį į Šv. Petro baziliką, girdžiu Evangelijos žodžius ir meditaciją; ir tylą per palaiminimą „Miestui ir pasauliui“. Koronavirusas, nematomas žmonijos priešas, savo galybę demonstruoja prieš kiekvieną, tikintį ir netikintį, krikščionį ir musulmoną.

Neįtikėtina kovos su juo forma – likti namuose. Negalime susirinkti į draugę. O tai krikščionims visą laiką buvo svarbiausia. „Kur du ar trys susirenka mano vardu, ten aš esu tarp jų“, – Kristus buvo pažadėjęs (plg. Mt 18, 20). Karantinas to neleidžia. Bet primena, kad yra ir *Namų Bažnyčia*, surinkta Kristaus vardu ir pašventinta Santuokos sakramentu. Kad yra *Namų Bažnyčia*, surinkta pašvęstojo gyvenimo įžadais. Kad yra *Namų Bažnyčia*, surenkama liturgijos transliacijomis internetu, per televiziją ar radiją – iš koplyčių ir katedrų, iš namų ir iš Šv. Petro bazilikos. Toks būdas dalyvauti liturgijoje buvo įprastas seneliams, ligoniams ir jų slaugytojams. O dabar kurį laiką bus įprastas visiems. Nepamirštami Pranciškaus žodžiai apie subliūskusį tikėjimą, jog įmanoma išlikti sveikiems, kai pasaulis serga...

Susiburti į maldą fiziškai ir dvasiškai – tai būti Bažnyčia. Kai neleidžiama rinktis fiziškai, lieka sambūris dvasia. Malda yra pirmas ir svarbiausias kiekvieno dienos uždavinys. Karantino laikas – tai galimybė atrasti ir naujų maldos formų.

Viena iš jų – Valandų liturgija, kuri neseniai pasirodė ne tik spausdinta, bet ir internete (vl.katalikai.lt). Galbūt atėjo metas jai tapti įprastine kasdiene katalikų maldos forma? Maldos, kaip pokalbio su Dievu, kaip įsiklausymo, kaip kalbėjimosi. Kaip viso gyvenimo ir atskirų jo įvykių peržvalgos Dievo akimis; kaip mūsų santykių su žmonėmis naujo apsvaistymo.

Maldos tikslas – susitikimas su Gyvuoju Dievu, kuris veikia, keičia mano gyvenimą. Baisu pagalvoti, iki ko buvo nusiritę velykiniai sambūriai be šio asmeninio santykio atnaujinimo. Baisu pagalvoti, kad tokie jie gali būti ir sėdint prie stalo ir televizoriaus. Įmanoma nesusitikti Prisikėlusiojo džiūgaujantioje Bažnyčios minioje. Įmanoma susitikti Gyvąjį namų tyloje ir draugiškų akių žvilgsnyje.

Išgelbėjimo istorijoje pasirodė Vatikano dekretas apie šių metų Velykų šventes be sambūrių, kai vyskupai, kunigai ir diakonai privalės iškilmes švęsti už uždarytų durų... Kaip čia neprisiminsi žydų Velykų – Paschos – Egipto tremtyje. Kaip neprisiminsi iš čia atėjusios žydiškosios tradicijos, jog svarbiausia Velykų šventės vieta – namai, su tais, su kuriais gyveni kasdien. Šiomet – be sakramentinės išpažinties ir Komunijos. Bet su dvasine išpažintimi ir Komunija. Panašiai, kaip žydai Kaune, Vilniuje ar Niujorke, valgydami Velykų vakarienę, dvasia buvojo Šventojeje Žemėje, o pakildami nuo stalo linki vienas kitam: „Kitais metais – Jeruzalėje.“ Kai ko panašaus linkėjime ir vieni kitiems.